

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

Інститут інформаційних технологій і
засобів навчання
НАПН України
Відділ компаративістики інформаційно-
освітніх інновацій

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ПРОСВІТИ

Громадською організацією «Агенція розвитку освітньої політики» у січні 2021 р. проведено дослідження «Громадянська парламентська просвіта в закладах освіти України» [1]. Інструменти дослідження включали в себе фокус-групи з педагогічними працівниками (28 респондентів), онлайн-опитування для учнів (2541 респондент), онлайн-опитування для педагогічних працівників (1304 респонденти). Одним із завдань дослідження було визначити ступінь готовності педагогічних працівників впроваджувати громадянську парламентську просвіту, використовуючи засоби цифрового освітнього середовища в умовах змішаного та дистанційного навчання.

Респондентам було запропоновано висловитися з приводу того, якими онлайн-ресурсами вони користуються для підготовки до проведення онлайн-уроків, за допомогою яких цифрових інструментів вони проводять дистанційні уроки та спілкуються з учнями. Задля з'ясування готовності цілеспрямовано впроваджувати громадянську парламентську просвіту опитаним було запропоновано визначити рівень самооцінки щодо володіння педагогами цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання. Розглянемо результати дослідження щодо вищезазначеної проблематики.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

Використання респондентами різних онлайн-ресурсів для підготовки до проведення онлайн-уроків представлено у табл.1. Опитувані мали можливість обрати декілька варіантів відповіді, а також запропонувати свої варіанти.

Таблиця 1.

Відсоток респондентів, які використовують онлайн-ресурси для підготовки до проведення уроків (%) [1, с. 55]

Онлайн-ресурси	%
На Урок	84,3
Youtube	81,6
Всеосвіта	72,5
Всеукраїнська школа онлайн	44,9
EdEra	41,6
Матеріали освітніх спільнот Facebook	40
Відкриті онлайн-уроки	40
Онлайн-курси	32,3
Матеріали блогів	23,7
Prometheus	21,8
Kahoot	10
Classtime	8,4
TED	2,1
Edpuzzle	1,2
Розробки уроків інших вчителів, що доступні онлайн	0,2
Liveworksheets	0,1
Вікіпедія	0,1
BritishCouncil	0,1
Quizlet	0,1

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

Найбільш широко опитані педагоги використовують “На Урок” (84,3%), Youtube (81,6 %) та “Всеосвіта” (72,5%). Значна кількість педагогів під час підготовки до онлайн-уроків звертається до Всеукраїнської школи онлайн (44,9%) та відкритих онлайн-уроків (40%), матеріалів освітніх спільнот Facebook (40%), EdEra (41,6%), онлайн-курсів (32,3%), матеріалів блогів (23,7%), Prometheus (21,8%). Окремі педагоги використовують такі онлайн-ресурси, як Kahoot (10%), Classtime (8,4%), TED (2,1%), Edpuzzle (1,2%) Live works heets (0,1%), Вікіпедія (0,1%), British Council (0,1%), Quizlet (0,1%), а також розробки уроків інших вчителів, що доступні онлайн (0,2%).

У таблиці 2 продемонстрований спектр використовуваних респондентами інструментів дистанційного та змішаного навчання для проведення уроків та спілкування з учнями. Опитувані мали можливість обрати декілька варіантів відповіді, а також запропонувати свої варіанти.

Таблиця 2.

Спектр використовуваних педагогами інструментів дистанційного та змішаного навчання для проведення уроків та спілкування з учнями %

[2, с. 56]

Інструменти дистанційного та змішаного навчання	%
Viber	87,8
Zoom	81,2
Сайт закладу освіти	41,9
МійКлас	31
Навчальна платформа закладу освіти	29,1
Telegram	23,6
Електронний щоденник	22,2
GoogleAppsforEducation	19,6
Skype	18,1
Padlet	7,7

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

WhatsApp	6,8
JitsiMeet	5,4
Moodle	4,6
Microsoft Teams	3,3
ClassDojo	3,3
Tik-Tok	2,8
Google meet	2,3
Google classroom	2
Twitter	1,4
Cisco Webex	0,7
Human	0,6
Edmodo	0,3
LearningApps	0,3
Власний сайт, блог	0,2
Discord	0,2
Instagram	0,1
Google jamboard	0,1
InShort	0,1
Prosvita	0,1
На Урок	0,1
Інше	0,3

Результати опитування свідчать про широкий спектр інструментів, який використовується педагогами, однак найбільша перевага надається таким з них, як Viber (87,8%), Zoom (81,2%), а також “МійКлас” (30%), навчальній платформі закладу освіти (29,1%), Telegram (23,6%), електронному щоденнику (22%), GoogleAppsforEducation (19,6%), Skype (18,1%). Інші інструменти дистанційного та змішаного навчання використовуються педагогами достатньо рідко, зокрема, це:

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

Padlet (7,7%), WhatsApp (6,8%), JitsiMeet (5,4%), Moodle (4,6%), Microsoft Teams (3,3%), ClassDojo (3,3), Tik-Tok (2,8%), Google meet (2,3%), Google classroom (2%) та ін.

У табл.3 представлено рівень самооцінки щодо володіння цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання, який визначили для себе респонденти.

Таблиця 3

Рівень самооцінки щодо володіння педагогами цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання (%)

[2, с. 57]

Рівень	% від усіх респондентів	% від респондентів, які працюють у сільській місцевості	% від респондентів, які працюють у міській місцевості
Високий	18,3	18,8	15,5
Достатній	63,3	63,1	64
Середній	16,9	16,7	18,5
Низький	1,5	1,4	2

Більшість педагогів (63,3%) оцінюють свій рівень володіння цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання як достатній, 18,3% – як високий, а 16,9% – як середній. Як низький свій рівень володіння інтерактивними технологіями визначили лише 1,5% опитаних. Зріз за територіальною приналежністю закладів освіти, в яких працюють опитані, засвідчив, що дещо більша кількість педагогів, які працюють у міських школах, визначили свій рівень володіння цифровими інструментами для дистанційного та змішаного навчання як високий у порівнянні із педагогами, які працюють у сільських школах.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 5, 2021

У табл.4 представлена інформація для порівняння каналів, яким найбільше надали перевагу учні задля отримання інформації про парламент, та ступенем використання цих каналів педагогами для проведення уроків й спілкування з учнями.

Таблиця 4.

Порівняння каналів, яким найбільше надали перевагу учні задля отримання інформації про парламент, та ступенем використання цих каналів педагогами для проведення уроків й спілкування з учнями (%) [2]

Інструмент	Вчителі (%)	Учні (%)
Viber	87,8	44
Telegram	23,6	66,4
Сайт школи	41,9	21,8
Tic-Tok	2,8	22,6
Facebook	0	22,8

Результати порівняння свідчать про певну розбіжність між каналами зв'язку, які використовують учні та педагоги, що може завадити налагодженню ефективної комунікації під час організації освітнього процесу. Вчителям доцільно враховувати побажання учнів щодо використання Telegram, Tik-Tok, Facebook.

Використані джерела:

1. Гриньова М., Іванюк І., Паращенко Л. Громадянська парламентська просвіта в закладах освіти України. Аналітичний звіт за результатами соціологічного опитування освітян та учнів. Київ: Майстер книг. 2021. 108 с.

Матеріал підготувала: Іванюк І.В., к.п.н., старший науковий співробітник

Адреса: Україна, 04060, м. Київ, вул. Максима Берлінського, 9
тел./факс: (044) 440-47-03

<http://iitlt.gov.ua>

e-mail: iitlt@iitlt.gov.ua